

Denk jij na over een fusie? Poolstok denkt graag met je mee.

Lokale besturen staan voor grote uitdagingen. De druk op het personeel en de financiën stijgt waardoor organisatorische vragen opduiken. Kunnen we op eigen kracht verdergaan? Moeten we fusioneren? Of biedt intergemeentelijk samenwerken een oplossing? Het zijn vragen die lokale besturen wakker houden. Maar hoe neem je zo'n beslissing? Hoe analyseer je je bestuurskracht? Hoe breng je de zin en onzin van een fusie of samenwerking in kaart? Doe je dat alleen binnen je eigen lokaal bestuur of werk je samen met naburige lokale besturen? Betrek je het personeel? En de burgers? Kortom, hoe pak je zoiets aan? De expertise die nodig is om zo'n oefening grondig te doen, is in veel gevallen minder of niet aanwezig binnen het eigen lokaal bestuur.

Externe experts bieden dan vaak een helpende hand. Zij hebben immers ervaring met complexe vraagstukken. Hun externe blik op de cijfers van jouw lokaal bestuur kan dan ook een meerwaarde zijn.

Lokale besturen ontzorgen

Bepalen welke partner het best aansluit bij de verwachtingen doe je niet op goed geluk. Elke partner heeft een eigen expertise én een eigen stijl. Enkel door de juiste vragen te stellen en de opdracht concreet te formuleren, wordt de expertise van de partner optimaal ingezet. Dat is net waar Poolstok goed in is. Als neutrale en objectieve facilitator ontzorgen we lokale besturen door hun verwachtingen en doelstellingen helder te krijgen en ze duidelijk te communiceren naar mogelijke partners. Wat is de (gezamenlijke) ambitie? Hoeveel scenario's mag een partner voorstellen? Wat is de rol van het personeel? En de burger? Hoe diepgaand moet de analyse zijn? Wanneer is de opdracht geslaagd? Het antwoord op dit soort vragen bepaalt welke partner het meest geschikt is om het traject tot een goed einde te brengen.

Communiceren kan (en moet) je leren

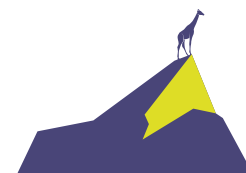
Hoe leg je aan je stakeholders uit welk traject op de rails is gezet en waarom? Hoe neem je het personeel mee in je verhaal? Hoe hou je hen op de hoogte? Wanneer contacteer je de pers? Hiervoor heb je een communicatieplan nodig. Communicatie pak je best zelf in handen en laat je niet aan het toeval over. Communicatie tijdens eender welk traject heeft invloed op het verloop en de reacties wanneer je met de uitkomst naar buiten treedt.

Een gemotiveerde keuze maken

Onze accountmanagers bepalen samen met jou de scope van de opdracht en stemmen de verwachtingen van alle betrokken partijen op elkaar af. We begeleiden je in het traject naar een geschikte partner binnen ons raamcontract organisatieontwikkeling.

Het is zinvol met meerdere partners in gesprek te gaan alvorens een keuze te maken. Elke partner die we voorstellen kan een (fusie)traject uitvoeren, maar de vraag is welke aanpak het best aansluit bij de verwachtingen. Elke partner legt andere accenten, het gaat om de juiste match.

Na de kennismaking ondersteunen we in de beoordeling van de (finale) voorstellen. Dit doen we door het buikgevoel te objectiveren aan de hand van heldere beoordelingscriteria. Dankzij onze raamovereenkomst liggen de dagtarieven vast, hierover is geen discussie. We ontzorgen tot de finale keuze gemaakt is, zowel inhoudelijk als praktisch.

www.poolstok.be

1830

België telt
2.739 gemeenten.

1970

België telt
nog 2.586
gemeenten.

1977

De grootste
fusiegolf was er in
de 2de helft van de
jaren 70.

België zakt
van 2.359 naar
596 gemeenten.

Iedereen mee in het verhaal

Fusieplannen aankondigen heeft impact. Personeel, burgers en andere stakeholders hebben een mening. Hiervoor ruimte voorzien doorheen het traject is cruciaal. Daarom zijn sommige lokale besturen vragende partij voor een draagvlak-analyse, niet alleen bij de burger, maar ook bij de administratie. Het is een manier om hen inspraak te geven én om draagvlak te creëren.

Kies je voor een draagvlak-analyse? Dat kan op verschillende manieren. Van informeren tot participeren, met telkens verschillende opties van betrokkenheid en intensiteit. Je kan dit volledig uitbesteden, of een (groot) deel zelf in handen nemen.

Alles is uiteraard afhankelijk van de wensen en de inschatting van het lokaal bestuur. Allemaal elementen om rekening mee te houden bij de keuze van de juiste partner.

PRAKTIJKCASE

Naar een nauwere samenwerking in de Vlaamse Ardennen

Lokale besturen Kluisbergen, Kruisem, Oudenaarde en Wortegem-Petegem sloegen eind 2021 de handen in elkaar en kozen voor een bestuurskrachtanalyse met burgerparticipatie. Geen evidente oefening voor vier lokale besturen met elk hun eigenheid, waarvan er één bovendien nog vrij 'jong' is. "De rol van Poolstok was erg belangrijk," legt Philippe Willequet, burgemeester van Kluisbergen, uit. "Ze is een neutrale en adviserende partij. Zeker als je met vier gemeentebesturen samen een opdracht wil uitschrijven, is dat welkom."

Iedereen betrokken

Poolstok organiseerde het voortraject, samen met een werkgroep van vertegenwoordigers uit de vier lokale besturen. Op aanraden van Poolstok werden ook de algemeen directeurs hierbij betrokken. "Dat de algemeen directeurs van in het begin mee aan tafel zaten, waardeer ik heel erg," vertelt Bart Baele, algemeen directeur van Oudenaarde. "Dat zorgde ervoor dat administratie en beleid op één lijn stonden. Ambtelijke gedraging is heel erg belangrijk in zo'n traject."

Bij de eerste bijeenkomst zette de werkgroep zich aan het uitschrijven van de opdracht, zodat iedereen het eens was over de doelstellingen en verwachtingen: de voor- en nadelen van samenwerken of fusioneren in kaart brengen en weten of dit voor elk van hen gunstig zou zijn. Daarnaast was er de vraag naar alternatieve vormen van samenwerken. Het draagvlak onderzoeken bij burgers, personeelsleden en andere stakeholders was tenslotte minstens

even belangrijk. Centraal element in zo'n draagvlakanalyse is het participatietraject waarin verschillende zorgvuldig gekozen doelgroepen bevroegd worden.

"Vanaf dag één heeft Poolstok ons correct begeleid," vindt Luc Vander Meeren, burgemeester van Wortegem-Petegem. "Poolstok is correct en punctueel en rapporteert regelmatig. Ze houdt ook goed de vinger aan de pols door te informeren hoe alles loopt."

In de Vlaamse Ardennen beseften de lokale besturen dat communicatie doorheen het traject essentieel is. Vandaar de bewuste keuze om geregeld te communiceren tijdens het traject, op diverse manieren en naar alle betrokken stakeholders. "We hebben sterk ingezet op een actieve communicatie, ook naar burgers en beleid," aldus Bart Baele. "Nog voor de gunning gaven we een toelichting aan alle raadsleden. We blijven burgers, medewerkers en beleidsmakers regelmatig brieven".

1983

Fusie stad Antwerpen met 7 randgemeenten: Berchem, Borgerhout, Deurne, Hoboken, Ekeren, Merksem en Wilrijk. De voormalige gemeenten worden nu districten genoemd.

2016

Het Vlaams decreet van 24 juni 2016 over de vrijwillige samenvoeging van gemeenten (fusiedecreet) is een feit.

2019

België telt nog 581 gemeenten, waarvan 300 Vlaamse gemeenten.

...

Zowel fusies als samenwerkingsverbanden blijven op de agenda staan.

Voorstellen vergelijken

Tijdens een tweede bijeenkomst met de werkgroep lichtten verschillende partners van Poolstok een eerste plan van aanpak toe. Elke aanpak had eigen accenten, nieuwe vragen werden gesteld. Dit bleek leerrijk voor het verdere traject. Dankzij de gestelde vragen werd zeer diepgaand en gedetailleerd nagedacht over de opdracht.

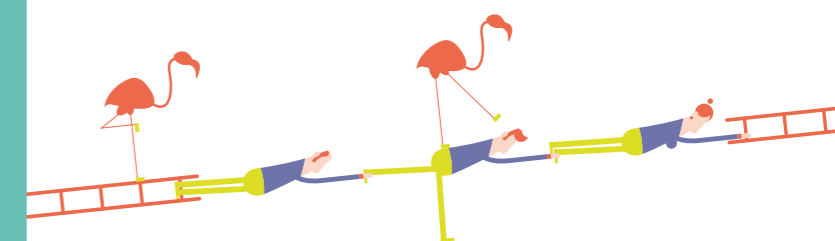
De voorstellingen werden objectief beoordeeld via een checklist. Alle partners kregen uitgebreide feedback. De partners die door de lokale besturen geselecteerd werden voor de volgende ronde konden zo hun plan van aanpak nog beter afstemmen op de noden van de vier lokale besturen.

De tweede ronde

Tijdens een tweede gespreksronde werd een aangepast plan van aanpak voorgesteld. Dankzij het gelopen traject en de gedragen opdrachtschrijving waren gesprekken concreet en diepgaand. Er werden geen onnodige discussies gevoerd, het ging om de inhoud.

Opnieuw hielp een checklist om de aangepaste voorstellen te beoordelen en de knoop door te hakken. Dankzij de wijze waarop het voortraject verlopen is, zijn de burgemeesters en algemeen directeurs ervan overtuigd dat ze de juiste keuze gemaakt hebben. "We hebben er de nodige tijd voor genomen," zegt Marnic De Meulemeester, burgemeester van Oudenaarde. "Dankzij de grondige voorbereiding hebben we echt de beste partner gekozen voor ons traject." "Poolstok heeft ons geholpen ons buikgevoel te objectiveren," vult Bart Baele aan. Door de gedetailleerde offerte staan ook financieel de puntjes op de i.

Intussen is het traject lopende. Zullen de lokale besturen in de Vlaamse Ardennen straks nauwer samenwerken? Of komt er een fusie? Wij zijn even benieuwd.

Ook zij deden een beroep op Poolstok

Lochristi en Wachtebeke

Voor Lochristi en Wachtebeke stond de keuze voor een fusie vast. Poolstok ondersteunde hen in het selecteren van de juiste partner om het volledige fusietraject tot een goed eind te brengen.

Sint-Laureins

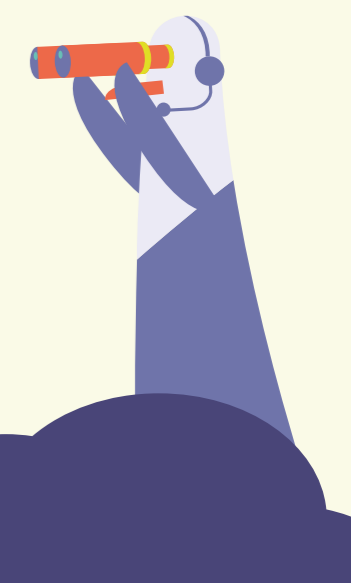
In het Meetjesland vond Sint-Laureins het belangrijk zicht te krijgen op de eigen mogelijkheden en de meerwaarde van samenwerken of fusioneren. Poolstok hielp het lokaal bestuur een geschikt studie bureau te kiezen voor een bestuurskrachtanalyse.

Wingene en Ruiselede

Vanaf 1 januari 2025 zullen Wingene en Ruiselede samen een nieuwe gemeente vormen. Voor de keuze van een partner voor de bestuurskrachtanalyse werd een beroep gedaan op Poolstok. Ook de partner voor het eigenlijke fusietraject werd samen zorgvuldig geselecteerd.

Zwijndrecht

In Zwijndrecht tast men de mogelijkheden af. Om zich voor te bereiden, koos het lokale bestuur ervoor een bestuurskrachtanalyse te laten uitvoeren. Een partner daarvoor vonden ze via Poolstok.

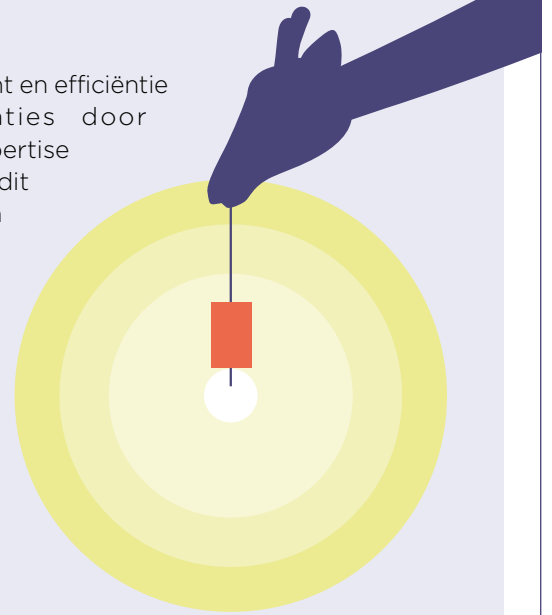
www.poolstok.be

Wie is Poolstok?

Poolstok versterkt de wendbaarheid, veerkracht en efficiëntie van publieke en non-profitorganisaties door gespecialiseerde personeel & organisatie-expertise in te zetten, dààr waar ze nodig is. We doen dit niet alleen, maar samen met ons netwerk van meer dan 60 partners uit 15 verschillende P&O-domeinen.

We ontzorgen onze klanten door voor hen op zoek te gaan naar de beste expertise op de markt. Overheidsopdrachten zijn tijdsintensief en zo creëren we ruimte voor kerntaken. We ontzorgen door scherpe tarieven te onderhandelen; met bijna 600 klanten leggen we samen het nodige gewicht in de schaal. Maar we ontzorgen vooral door de expertise van onze partners zorgvuldig te screenen. Bewezen kwaliteit vormt de basis van elk partnership en staat centraal binnen onze werking.

We garanderen een kwalitatieve dienstverlening tegen een correcte prijs. Flexibel, snel en altijd op maat van de noden en de context.

Nog geen klant? Geen probleem!

Als publieke of para-publieke organisatie toetreden tot de coöperatieve vennootschap die Poolstok is, kan op elk moment. Door eenmalig aandelen aan te kopen kan je van elk raamcontract afnemen. De opdrachten die aan Poolstok toegewezen worden, zijn te beschouwen als inhouse-opdrachten. Samenwerken met ons staat je autonomie en flexibiliteit niet in de weg. Je kiest vrij of en waarvoor je ons inschakelt. Onze accountmanagers adviseren je en zorgen voor een uitstekende dienstverlening.

Meer weten?

www.poolstok.be/klant-woorden

Agentschap Binnenlands Bestuur

Ook het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) biedt ondersteuning aan lokale besturen die hun bestuurskracht willen analyseren, nauwer willen samenwerken of meteen willen fusioneren.

Het ABB haalde inspiratie uit de ervaring met vorige gemeentefusies en biedt nu een uitgebreid ondersteuningsaanbod aan. De website biedt onder andere een afwegingskader om een inschatting te maken van de kansen en uitdagingen die een fusie met zich meebrengt. Daarnaast heeft het ABB een tool 'financieel profiel lokaal bestuur' die toelaat zelf een simulatie van fusiegemeenten uit te voeren.

Het draaiboek 'vrijwillige fusies van gemeenten' is het ideale handboek als je vrijwillig wilt fusioneren.

Voor vrijblijvend advies kan je steeds terecht op: www.lokaalbestuur.vlaanderen.be/strategische-projecten/fusie

Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

Ook op de website van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) vind je heel wat informatie terug over de verschillende samenwerkingsvormen:

www.vvsg.be/bestuur/samenwerking-verzelfstanding

Vragen of meer weten over ons aanbod?

Contacteer info@poolstok.be

